

Ի Դ Ա Մ Ե Ն Դ Է Ս

ԵՐԵՎԱՆԻ ԶԱՆԳԱԿԱՆԵՐ

Մայրամուտի ժամուն աշունը կ'երգէ
 Երգ մը տօգոյն՝ տառապող,
 Տխրութիւնով՝ քաղցրութիւնով ողորուն:
 Աւելի խոնջ ու ծրած
 Խարազանին տակ ցուրտ նախկին քամիին,
 Մըշակն այրած կը նետէ
 Լայն շարժումովով՝ շուրջանակի՝ սերմերու
 Դեռնու ագուռ մը լեցուն,
 Վեր շրջւած բունծին վրայ:
 Ըսպիտակ հօտը ցիրուցան՝ բըլուրէն
 Կ'ուղղւի դէպ ի փարախ:
 Հովուհիներ՝ հովիւներ բաց կողորդով
 Կը վստահին վաղիշական երգերու
 Դանակութիւնը հրնազանդ ու թախծոտ՝
 Արձազանգին յոգնաբեկ:
 Անուշաճ տխրի խուրձին տակ ծրած՝
 Հոկտեմբերեան լաւ խարի,
 Կին մը կ'անցնի հեռուէն՝ սուն վազելով
 Մըթընկոխի սովորական գործերուն:
 Մերկ՝ կողոպուտ ոստերու
 Լայն անտառին ընդմէջէն՝
 Կը նետէ իր վերջին հաճանքը տըխուր
 Արփին: —

Յանկարծ ամէն աղմուկ կը դադրի,
 Կանգ են առեր հովիւներն
 Ու չեն այլ եւս երգեր:
 Կինը մէկզի կը նետէ ծանր կապոցն
 Ու կը ծռէ իր զըլուխն.
 Եւ կը ծռէ զուխն հողագործը հողոտ,
 Որ իր ծանօթ ձայնով արօրը կ'եցուց,
 Արօրն հըզօր՝ լուսափայլ:
 Յառաջացող ըստուերին
 Եւ հանգստեան աւետեայ՝
 Լուռ եւ ակոյրթ օդին մէջ
 Ձանգակ մ'իւր կողք կը ծրէ մելամաղձ:
 Աւելի եւս հեռուն
 Ուրիշ մ', ուրիշ մը դեռնու
 Կու տան անտր պառտասխան,
 Քոյրեր իրենց մէկ քոյրին:

Ուսմէնքն ունին մէկ ձայն միայն՝ հաւասար,
 Հոգւոց համար ամէնուն:
 Եւ այս ձայնիկն որ չէ իրենցը միայն
 Այլ եւ ժամուն անհունորէն թելադրի:
 Ու քաղցր — ժամ խոնջ՝ անոյշ
 Ու կախարդի — ամէնուն
 Սրտէն անցնալ դանդաղեան
 Կը կապտէ որ եւ է հետը:
 Ըզգալ կու տայ ամէնուն
 Ատուներուն մէջ պլպլում մ'արցունքի:
 Կարծես օդին մէջ կ'անցնի շունջ մը կապոյտ
 Բաղձանքներու անծանօթ
 Եւ յուշերու թերեւ երբեք չապրւած:
 Կենք մը կարծես խորհրդաւոր ու չքնաղ՝
 Որ կը ծածկէ մենէ ըստունը մ'անթափանց,
 Կոհակուսին տակ այն ձայնին յանկարծ մեզ
 Քողածածուկ երեւայ:
 Ու կարճ երազն՝ ինչպէս որ ձայնը կարճ է՝
 Ամէն անգամ խլէ անուշացած սրտերէն
 Մտածում մ'անուշ, յորինուած
 Մոռացուքէ, գորտրիկ սերէ, ներումէ:
 Ու իբր ակօս մը հօգին մէջ թողու՝
 Խորունկ, մըթին, անծանօթ
 Ողբումը զուր՝ անօգուտ
 Չափազանց շուտ ապրւած մի բոպէի...
 Յետին գանգիւք հեռաւոր պղինձներուն
 Եւ չափը կորստած՝ եւ հազիւ
 Երկնակամարը կէտկիտուած պլպլումէն
 Իր առաջին աստղերուն,
 Եւ ամէն ոք — մարդ թէ կին —
 Հակաւոր վեր բարձրացուցած վերջստին
 Կը մըտածէ վաղուի օրն:
 Վաղը՝ ծխաշունչ բունծը երբ
 Պիտի նգունի նոր սերմեր,
 Վաղը երբոր նորէն հովիւ՝ հովուհի
 Միրեն գիրար՝ նըման իրենց հօտերուն,
 Ազատօրէն՝ աչքին առջեւ Աստուծոյ,
 Վաղն՝ ուր պիտի ժամանակ
 Ըլլայ նորէն ատելու
 Եւ կըրելու, առանց թերեւ մոռանելու
 Կարճ երազին, երազին
 Կախարդանքի, մոռացուքի, տիրութեան
 Եւ քաղցրութեան, բաղձնու
 Ուսմէն մուտքի արեւու:

Թրգմ. Հ. Ա. ՂԱԶԻՅԱՆ